Achtergrondinformatie beoordeling Geesteswetenschappen 2014

embargo tot 24 juni 2014, 06:00 uur

Inhoud

1	Inleiding	3
2	Besluitvorming	3
3	Beoordeling	3
4	Nadere beschouwing	5
	4.1 Bewegingen in de Geesteswetenschappen	5
	4.2 Aandachtsgebieden	6
	4.2.1 Kwaliteit eindwerken	6
	4.2.2 Examencommissies en toetsbeleid	6
	4.2.3 Academisch niveau	6
	4.2.4 Profilering brede opleidingen	7
	4.2.5 Studielast en rendement	7
	4.2.6 Verschraling aanbod brede opleidingen	7
	4.2.7 Didactisch concept en staf	7
	4.2.8 “Goede” opleidingen	8
5	Verdere aanpak	8
Bijlage	1 Overzichten	9
	2 Begrippenlijst	14

1 Inleiding

De NVAO heeft de accreditatieaanvragen behandeld van opleidingen in de Geesteswetenschappen, inclusief Communicatie- en Informatiewetenschappen en Mediastudies en daarbij vastgesteld dat van de 207 opleidingen waarover besluiten zijn genomen 26 opleidingen (13 procent) als “onvoldoende” zijn beoordeeld, 21 opleidingen als “goed” en de overige 160 (77 procent) als “voldoende”. Aan de als onvoldoende beoordeelde opleidingen is een herstelperiode van maximaal twee jaar toegekend.

De NVAO is bezorgd over het grote aantal onvoldoendes en acht het noodzakelijk om de uitkomsten van haar bevindingen naar buiten te brengen. Met deze wijze van informeren zijn de betrouwbaarheid en geloofwaardigheid van het Nederlandse accreditatiestelsel in het hoger onderwijs gebaat. De informatie is uiteraard ook van belang voor studiekiezers. Omdat de NVAO haar besluitvorming zorgvuldig heeft willen afwikkelen en de besluiten en onderliggende rapporten beschikbaar moeten zijn, is gekozen voor publicatie in de maand juni 2014, dat wil zeggen na afronding van de NVAO-besluitvorming.

2 Besluitvorming

De NVAO heeft de afgelopen periode 212 accreditatieaanvragen behandeld van opleidingen in de Geesteswetenschappen. Zij heeft zich bij haar besluitvorming gebaseerd op de adviesrapporten van zeven verschillende visitatiecommissies, die per domein (verder subcluster genoemd) hebben gewerkt. De commissies zijn samengesteld op voorstel van de universiteiten en de NVAO heeft de samenstelling vervolgens goedgekeurd.

De NVAO heeft op basis van de adviezen van de visitatiecommissies 21 opleidingen beoordeeld als “goed”,160 als “voldoende” en 26 als “onvoldoende”. Geen van de opleidingen is als “excellent” beoordeeld. Aan de als “onvoldoende” beoordeelde opleidingen is een herstelperiode toegekend voor maximaal twee jaar. Voor 4 opleidingen is de besluitvorming nog niet afgerond. Voor één opleiding is de accreditatieaanvraag door de instelling ingetrokken.

In bijlage1 worden de scores per subcluster en instelling weergegeven.

3 Beoordeling

De meerderheid van de opleidingen in de Geesteswetenschappen is als voldoende beoordeeld en boekt goede resultaten (160 opleidingen, 77 procent). Het merendeel van de opleidingen telt academisch gezien mee in binnen- en buitenland en verzorgt een divers en in veel opzichten uniek aanbod aan opleidingen die studenten afleveren die een hoog niveau bereikten. Uit verschillende subclusters van opleidingen steken 21 opleidingen wat betreft hun onderwijs systematisch en over de volle breedte uit boven de gangbare basiskwaliteit (10 procent).

De visitatiecommissies hebben echter bij 26 opleidingen (13 procent van het totaal) tekortkomingen geconstateerd die tot het eindoordeel “onvoldoende” leidden. De belangrijkste oorzaak is dat het gerealiseerde eindniveau niet voldoende was. Daarnaast is bij twee opleidingen geconstateerd dat het programma te kort schoot. Al deze opleidingen zijn door de NVAO uitgenodigd een herstelplan in te dienen. De NVAO heeft de plannen, na advisering door het visitatiepanel in kwestie, goedgekeurd. De herbeoordeling van de

opleiding binnen maximaal twee jaar zal moeten uitwijzen of dit herstel ook daadwerkelijk is gerealiseerd.

De NVAO heeft bekeken of er bij de opleidingen, die als voldoende zijn beoordeeld, ook problemen spelen die in een later stadium tot kwaliteitsverlies of andere problemen kunnen leiden. In het kader van een proactieve borging van de kwaliteit van het hoger onderwijs en het bevorderen van kwaliteitscultuur heeft zij met de betrokken instellingen en opleidingen zo nodig ook voor deze opleidingen afspraken gemaakt om deze aspecten gericht aan te pakken. De NVAO heeft de instellingen indien van toepassing ook aangesproken op borging van de wijze van toetsing, de bewaking van het eindniveau en de versterking van de positie van de examencommissies.
Waar mogelijk zal het vorenstaande in het kader van de interne kwaliteitszorg van de instellingen worden opgepakt. Wanneer de situatie daar aanleiding toe gaf, zal daarover ook nader aan de NVAO verslag worden uitgebracht.

Bij de behandeling van de accreditatieaanvragen heeft de NVAO een projectmatige werkwijze gehanteerd: de aanvragen zijn per subcluster als geheel behandeld. Hierdoor wordt de consistentie in de besluitvorming binnen en tussen de subclusters bevorderd.
De NVAO heeft met de visitatiecommissies van de subclusters gesproken over de beoordeling en de uitkomsten. Daarnaast heeft de NVAO met de desbetreffende instellingen gesproken en waar nodig afspraken gemaakt over eventuele in te dienen herstelpannen en andere verbetermaatregelen

De NVAO heeft het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, de Vereniging van universiteiten (VSNU), het Rectorencollege, de vakinhoudelijke overlegorganen binnen de Geesteswetenschappen en de Inspectie van het Onderwijs geïnformeerd over haar bevindingen en de besluitvorming rond deze accreditatieronde.

De kwaliteit van de rapporten acht de NVAO hoog. De commissies hebben het omvangrijke cluster met precisie en met gevoel voor de eigenheid van de opleidingen beoordeeld. De NVAO heeft daarom de adviezen van de commissies overgenomen.

4 Nadere beschouwing

Het meest opvallend in dit cluster is het relatief hoge aantal onvoldoendes (13 procent). Uit de tabellen blijkt dat de onvoldoendes vooral voorkomen in de domeinen Geschiedenis, Kunst en Cultuur en Communicatie- en Informatiewetenschappen/Mediastudies.

De NVAO ziet in haar bevindingen aanleiding tot een nadere beschouwing van de achtergronden hiervan, en de daarmee samenhangende ontwikkelingen op het gebied van de Geesteswetenschappen. Gelukkig is uiteindelijk meer dan 85 procent van de opleidingen als “voldoende” of “goed” beoordeeld, maar het feit dat op zo grote schaal en door verschillende commissies tegelijk belangrijke tekortkomingen en verbeterpunten zijn geconstateerd, is zorgelijk. De Geesteswetenschappen zijn een omvangrijke sector met een grote maatschappelijke zichtbaarheid, waarin jaarlijks ruim 6.000 studenten zich inschrijven voor een studie, in totaal studeren in dit domein ongeveer 30.000 studenten.[1]

4.1 Bewegingen in de Geesteswetenschappen

De Geesteswetenschappen hebben de afgelopen jaren veel veranderingen te verwerken gekregen, en de gevolgen daarvan zijn in beoordelingen terug te vinden. Teruglopende studentenaantallen in kleinere opleidingen leidden tot ingrijpende veranderingen in het aanbod van opleidingen via verbreding of samenvoeging van opleidingen, in nieuwe multidisciplinaire opleidingen.

Een andere belangrijke ontwikkeling was de herlabeling van masteropleidingen tot bredere, meersporige programma’s. Daarbij was het uitgangspunt om een veelvoud van kleine opleidingen die inhoudelijk dicht bij elkaar staan, samen te brengen in een breder verband, waarin de aanwezige samenhang verder zou worden ontwikkeld. De opzet van brede masterlabels heeft echter niet altijd geleid tot samenhangende masteropleidingen; in veel gevallen lijken de oude programma’s nog steeds als zelfstandige opleidingen te opereren.

In het domein van de Theologie en Religiewetenschappen is de groepering van de kerkelijke opleidingen een belangrijke ontwikkeling geweest, die geleid heeft tot het stopzetten van bestaande theologische opleidingen aan enkele brede universiteiten. Ook in de religiewetenschappelijke programma’s is beweging en onrust. Hier speelt dat veel van de opleidingen die zes jaar geleden zijn beoordeeld nu niet meer in dezelfde vorm bestaan.

Voornoemde veranderingen hebben er in veel gevallen toe geleid dat commissies net na of nog in een overgang naar een nieuwe situatie een oordeel over de opleidingen moesten vellen.

Een andere ontwikkeling betreft de focus op onderzoek. De Geesteswetenschappen zijn traditioneel sterk gericht op het opleiden van studenten. Mede door het succes van het wetenschappelijk onderzoek in bepaalde sectoren (zoals bèta en medisch) aan de Nederlandse universiteiten, is echter ook in het domein van de Geesteswetenschappen de druk om op dit vlak ook substantiële resultaten te laten zien, toegenomen. De gevolgen van deze ontwikkelingen zijn in de beoordelingen terug te vinden. De werkdruk is in veel opleidingen hoog en vooral bij de grootschalige opleidingen leidt dat minder inzet voor onderwijs of de begeleiding van afstuderende studenten.

[1] Kerncijfers 2009-2013, Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, mei 2014

4.2 Aandachtsgebieden

Wanneer wordt ingezoomd op de problemen die bij sommige opleidingen tot een onvoldoende hebben geleid en bij andere opleidingen aandacht vragen, komen de volgende zaken naar voren.

4.2.1 Kwaliteit eindwerken

De commissies hebben op grond van een steekproef van eindwerken bekeken in hoeverre de opleidingen het geambieerde eindniveau in de praktijk ook waar maken. Wanneer zij in de eerste selectie een te groot aantal eindwerken aantrof dat niet voldeed, is de steekproef uitgebreid. Bij vrijwel alle onvoldoendes speelde de aangetroffen kwaliteit van de eindwerken een doorslaggevende rol. De betreffende opleidingen hebben de cesuur tussen voldoende en onvoldoende niet goed gehanteerd of te hoge beoordelingen toegekend.
Bij de problemen met het bewaken van de ondergrens van het gerealiseerd eindniveau speelt dat de aard en omvang van het bacheloreindwerk nogal verschilt per opleiding. De commissies hebben echter consequent het door de opleiding zelf gedefinieerde eindwerk als uitgangspunt genomen en menen dat een dergelijk werk in een academische opleiding, ongeacht de omvang of aard van academisch niveau moet zijn.

4.2.2 Examencommissies en toetsbeleid

De problemen met de kwaliteit van de eindwerken worden ten dele veroorzaakte doordat de verzwaring van de taken en verantwoordelijkheden van de examencommissies die met de wet Versterking Besturing in 2011 is ingevoerd, nog niet in alle opleidingen goed is vormgegeven. Deze verzwaring was juist beoogd om de kwaliteit van toetsing en de bewaking van het realiseren van het beoogd eindniveau te versterken. In een aantal gevallen melden de commissies dat de examencommissie pas net begonnen was zich intensief bezig te houden met toetsing en dat het toetsbeleid nog in ontwikkeling was. De NVAO heeft hier consequent op gereageerd met afspraken met de instellingen om binnen korte tijd de invulling van de wettelijke taken van de examencommissie op orde te brengen.

4.2.3 Academisch niveau

Een belangrijke oorzaak voor het tekort schieten van het eindniveau is dat het beoogde niveau van de bacheloropleiding vaak te ambitieus wordt gedefinieerd. Academische vaardigheden zoals het zelfstandig doen van onderzoek en juist hanteren van onderzoeksmethoden worden wel verondersteld, maar blijken door een deel van de studenten onvoldoende te worden beheerst. In veel gevallen hangt dit samen met tekortkomingen in de leerlijnen voor het verwerven van deze kennis en vaardigheden in het programma. Om in drie jaar op het vereiste niveau te komen, vraagt een goede opbouw in het onderwijsprogramma.

Een eenduidig gedefinieerd eindniveau van de bacheloropleiding is van groot belang voor studenten als zij een keuze maken voor een vervolgstudie in een masteropleiding.
De NVAO acht het overigens van belang dat bij de beoordeling van het gerealiseerd eindniveau ook gekeken wordt naar het succes van studenten in vervolgopleidingen of in het beroepenveld. De commissies hebben dat in voldoende mate gedaan.

4.2.4 Profilering brede opleidingen

In een aantal gevallen is sprake van betrekkelijk nieuwe opleidingen met een breed opgezet programma, met weinig uitdaging en samenhang. Dergelijke opleidingen kennen te weinig “eigenaarschap”, zowel vanuit de disciplines die vanuit de instelling bijdragen aan de opleiding, als vanuit de latere werkomgeving van studenten (voor wie/wat wordt opgeleid). Dergelijke opleidingen kunnen bovendien niet teruggrijpen op een langere eigen traditie als discipline.

De commissies zien in veel van dergelijke opleidingen in het domein Kunst en Cultuur en in de Religiewetenschappen dat het aanbod dermate breed en vrijblijvend is, dat studenten zonder goede begeleiding onvoldoende bagage meenemen in hun opleidingstraject. Zij komen met een te weinig samenhangend repertoire aan kennis en vaardigheden aan het eind van de studie en zijn dan niet goed voorbereid op het afstudeerwerk. Hoewel een deel van de studenten met de breedte van de opleidingen uit de voeten kan en zich laaft aan het aanbod, bereikt een te groot deel niet het beoogde eindniveau. De gewenste verbetering bestaat hier aan de ene kant uit een heroverweging van de profilering van de opleiding, en aan de andere kant uit het beter volgen van de verwerving van academische en onderzoeksvaardigheden van studenten, inclusief de daarbij behorende studiebegeleiding.

4.2.5 Studielast en rendement

Veel programma’s mogen volgens de commissie Taal en Letterkunde uitdagender en intensiever zijn. Het aantal contacturen zou hoger kunnen zijn, en er zou meer van studenten gevraagd mogen worden. De commissie vraagt daarnaast meer aandacht voor wetenschapsfilosofie en internationalisering. Een dergelijk geluid is ook in andere subclusters, zoals Kunst en Cultuur op te vangen.
De rendementen zijn door de commissies niet als kritiek verbeterpunt aangewezen maar in veel gevallen wordt melding gemaakt van lage rendementen en hoge uitval.

4.2.6 Verschraling aanbod kleine opleidingen

Naast de brede en grootschalige opleidingen zijn er veel kleine opleidingen in de Geesteswetenschappen. Deze blijven op den duur kwetsbaar door een lage instroom. Het kan daarbij ook gaan om kleine tracks in een brede masteropleiding. Dit heeft negatieve effecten aan twee kanten: de kleine groepsgrootte beperkt de interactie binnen de studentengroep, en de levensvatbaarheid van de opleidingen blijft ongewis. De personele bezetting van de kleinschaliger varianten komt soms onder druk te staan, zeker als dit ertoe leidt dat er voor een disciplines geen academisch ‘boegbeeld’ in de vorm van een hoogleraar aanwezig is. Vooral in de subclusters Theologie en Religiewetenschappen en Taal- en Letterkunde constateren de commissies dat kleine disciplines hierdoor gevaar lopen. Hoewel doelmatigheid in het perspectief van accreditatie geen overweging is, is dit toch een aandachtspunt, vooral vanwege de invloed op de interactie tussen studenten in het onderwijs en de noodzaak van een goed academisch gehalte van de staf.

4.2.7 Didactisch concept en staf

De beschikbaarheid van staf en de beperkingen hierin zijn in de Geesteswetenschappen langzamerhand een gegeven. Het is zaak dat opleidingen realistische inschattingen maken van hun capaciteit en het didactisch model aanpassen op de mogelijkheden. In een aantal

gevallen is kleinschalig onderwijs wel geambieerd maar bleek het niet haalbaar met een te hoge staf-student ratio. De commissies constateren dat hier problemen uit voortkomen: ambities worden niet waar gemaakt, de werkdruk onder docenten loopt hoog op en de tijd voor adequate begeleiding van studenten ontbreekt. De commissies beoordelen de kwaliteit van de staf overigens in het algemeen als goed, al blijft wel vaak het aantal docenten met een Basiskwalificatie Onderwijs (BKO) ver achter bij de streefcijfers van de instellingen.

4.2.8 “Goede” opleidingen

De opleidingen die met “goed” zijn beoordeeld, onderscheiden zich over het algemeen door een duidelijke en onderscheidende profilering die goed aansluit bij sterktes in het onderzoek. Daarnaast constateren de commissie bij deze opleidingen dat het programma goed doordacht is opgezet, met heldere en degelijke leerlijnen voor vakinhoud en de verwerving van academische en onderzoeksvaardigheden. Bij een aantal opleidingen vermelden de commissies de goede inbedding van het onderwijs in het onderzoek van docenten en de kwaliteit van de staf, die goed aansluit op de disciplines die in het programma centraal staan.

De onderwijsleeromgeving van de opleidingen die als goed zijn beoordeeld, onderscheidt zich veelal door een goede begeleiding van studenten, de aanwezigheid van sterke onderzoekscentra of bijzondere faciliteiten als gespecialiseerde bibliotheken.
Een belangrijke grond voor het oordeel goed is het hoge eindniveau dat studenten behalen. De commissies zien dit terug in de eindwerken die zij beoordeeld hebben. Daarbij is ook de toetsing en beoordeling aan de maat. Een eindoordeel goed kan alleen worden afgegeven als de toetsing en het gerealiseerd eindniveau als goed worden beoordeeld.
Ook bij een aantal als goed beoordeelde opleidingen zijn er punten die aandacht behoeven, met name ten aanzien van het functioneren van de examencommissie. De NVAO heeft daar in sommige gevallen de instellingen ook op gewezen.

5 Verdere aanpak

Nu de besluitvorming over de accreditatieaanvragen is afgerond, is de sector zelf aan zet. De NVAO heeft geconstateerd dat de instellingen en opleidingen inmiddels volop aan de slag zijn met het realiseren van verbeteringen en het wegwerken van de geconstateerde tekortkomingen.

Te verwachten is dat ook sectorbreed het gesprek over de ontwikkelingen en de perspectieven in de geesteswetenschappen verder zal worden gevoerd. De NVAO zal ook zelf actief blijven deelnemen in het gesprek over de kwaliteit van het onderwijs in dit domein.

Daarnaast zal de NVAO uiteraard de komende jaren de resultaten van de herstelprocessen aan de hand van nieuwe beoordelingen volgen, en daarop besluiten aangaande heraccreditatie nemen.

Bijlage 1: Overzichten

Behandelde aanvragen per instelling (alfabetisch)

	Aantal aanvragen	**Goed**	**Voldoende**	**Onvoldoende**
Erasmus Universiteit Rotterdam	5	0	4	1
Open Universiteit Nederland	2	0	2	0
Protestantse Theologische Universiteit[2]	1	0	1	0
Radboud Universiteit Nijmegen	21	0	20	1
Rijksuniversiteit Groningen	30	4	22	4
Theologische Universiteit Apeldoorn	2	0	2	0
Theologische Universiteit van de Gereformeerde Kerken (vrijgemaakt) Nederland	3	0	3	0
Tilburg University	7	0	6	1
Universiteit Leiden	38	7	29	2
Universiteit Maastricht	7	0	1	6
Universiteit Utrecht	27	2	21	4
Universiteit van Amsterdam	44	4	36	4
Vrije Universiteit Amsterdam[3]	20	4	13	3
Totaal	**207***	**21**	**160**	**26**
	100%	*10%*	*77%*	*13%*

*In totaal behandelt de NVAO 212 accreditatieaanvragen: vier aanvragen zijn nog in behandeling, voor één opleiding is de aanvraag ingetrokken.

[2] De PTU heeft een joint degree met de VU. Deze is eenmaal geteld bij de VU, omdat deze als penvoerder optreedt.

[3] Drie opleidingen van de VU zijn via een “planningsneutrale conversie” tot stand gekomen. Door onvoldoendes in de beoordeling van de samenvoegende opleidingen is de resulterende opleiding ook als onvoldoende geteld.

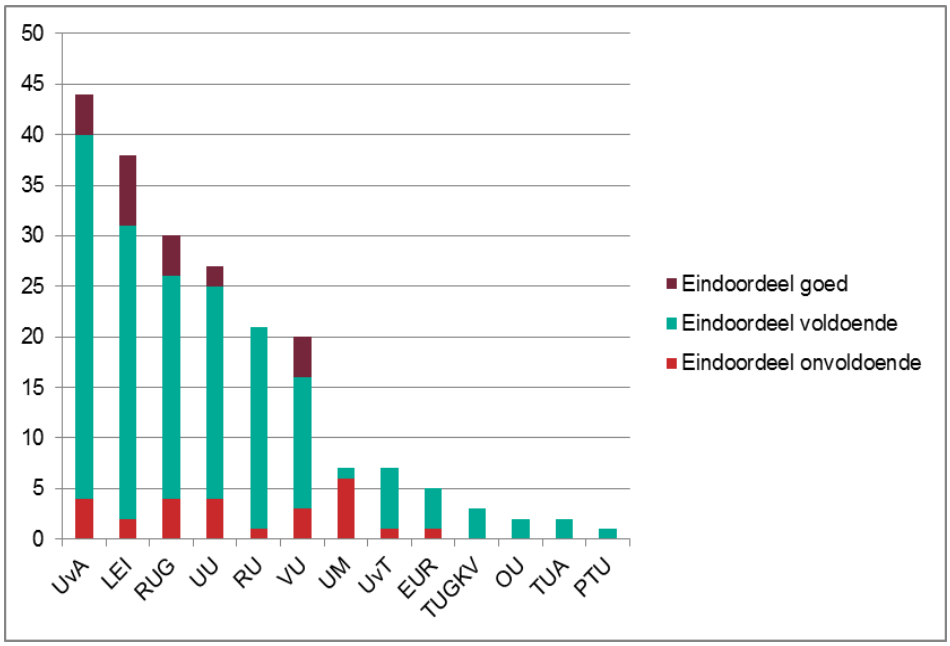
50
45
40
35
30
25
20
15
10
5
0
UvA
LEI
RUG
UU
RU
VU
UM
UvT
EUR
TUGKV
OU
TUA
PTU
Eindoordeel goed
Eindoordeel voldoende
Eindoordeel onvoldoende

Behandelde aanvragen per subcluster (alfabetisch)

	Aantal aanvragen	Goed	Voldoende	Onvoldoende
Archeologie	8	5	2	1
CIW/Mediastudies	21	0	16	5
Geschiedenis	24	0	16	8
Kunst en Cultuur	35	1	28	6
Regiostudies	37	13	24	0
Taal en Letterkunde	55	2	50	3
Theologie en Religiewetenschappen	27	0	24	3
Eindtotaal	**207***	**21**	**160**	**26**

*In totaal behandelt de NVAO 212 accreditatieaanvragen: vier aanvragen zijn nog in behandeling, voor één opleiding is de aanvraag ingetrokken.

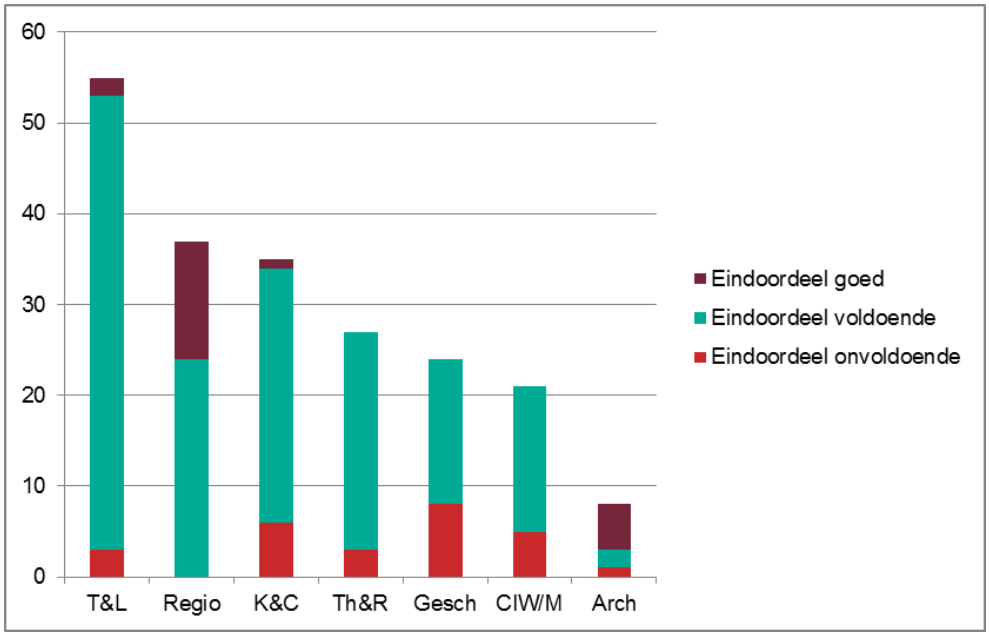

Eindoordeel “goed”

Nr.	Subcluster	Instelling	Bachelor/ Master	Opleiding
1	Arch	LEI	M	Archaeology
2	K&C	LEI	B	Kunstgeschiedenis
3	Regio	LEI	B	Chinastudies
4	Regio	LEI	B	Midden-Oostenstudies
5	Regio	LEI	M	Midden-Oosten Studies
6	Regio	LEI	B	Russische Studies
7	Regio	LEI	M	Russische en Euraziatische Studies
8	Arch	RUG	B	Archeologie
9	Arch	RUG	M	Archeologie
10	Regio	RUG	B	American Studies
11	Regio	RUG	M	Noord-Amerika Studies
12	T&L	UU	B	Literatuurwetenschap
13	T&L	UU	B	Taalwetenschap
14	Regio	UvA	B	Griekse en Latijnse Taal en Cultuur
15	Regio	UvA	B	Latijnse Taal en Cultuur
16	Regio	UvA	B	Nieuwgriekse Taal en Cultuur
17	Regio	UvA	M	Oudheidstudies
18	Arch	VU	B	Archeologie
19	Arch	VU	M	Archeologie
20	Regio	VU	B	Griekse en Latijnse Taal en Cultuur
21	Regio	VU	M	Oudheidstudies

Arch = Archeologie

CIW/M = CIW/Mediastudies

Gesch = Geschiedenis

K&C = Kunst en Cultuur

Regio = Regiostudies

T&L = Taal en Letterkunde

Th&R = Theologie en Religiewetenschappen

Eindoordeel “onvoldoende”

Nr.	Subcluster	Instelling	Bachelor/ Master	Opleiding
1	CIW/M	EUR	M	Mediastudies
2	Gesch	LEI	B	Geschiedenis
3	T&L	LEI	B	Engelse Taal en Cultuur
4	K&C	RU	B	Algemene Cultuurwetenschappen
5	Gesch	RUG	B	Geschiedenis
6	Gesch	RUG	M	Geschiedenis
7	Gesch	RUG	B	Internationale Betrekkingen en Internationale Organisatie
8	Th&R	RUG	B	Religiewetenschappen (tot 01-09-2014: Godsdienstwetenschap)
9	CIW/M	UM	M	Mediastudies
10	Gesch	UM	M	European Public Affairs
11	Gesch	UM	B	European Studies
12	Gesch	UM	M	Europese Studies
13	K&C	UM	B	Cultuurwetenschappen
14	K&C	UM	M	Kunst- en Cultuurwetenschappen
15	CIW/M	UU	B	Communicatie- en Informatiewetenschappen
16	CIW/M	UU	M	Media Studies
17	Gesch	UU	B	Geschiedenis
18	T&L	UU	B	Keltische Talen en Cultuur
19	Arch	UvA	B	Archeologie en Prehistorie
20	CIW/M	UvA	M	Mediastudies (90)
21	K&C	UvA	B	Algemene Cultuurwetenschappen
22	K&C	UvA	B	Theaterwetenschap
23	Th&R	UvT	M	Theologie & Religiewetenschappen
24	K&C	VU	B	Media, Kunst, Design en Architectuur
25	T&L	VU	B	Literatuur en Samenleving
26	Th&R	VU	B	Religiewetenschappen (tot 01-09-2014: Religie en Levensbeschouwing)

“Onvoldoende” standaard 2

Nr.	Subcluster	Instelling	Bachelor/ Master	Opleiding
1	K&C	UvA	B	Culturele Informatiewetenschap
2	K&C	VU	M	Kunst- en Cultuurwetenschappen

Arch = Archeologie
CIW/M = CIW/Mediastudies
Gesch = Geschiedenis
K&C = Kunst en Cultuur
Regio = Regiostudies
T&L = Taal en Letterkunde
Th&R = Theologie en Religiewetenschappen

Bijlage 2: Begrippenlijst

BKO Basiskwalificatie Onderwijs	De Basiskwalificatie Onderwijs is een bewijs van didactische bekwaamheid voor docenten in het wetenschappelijk onderwijs. Het BKO-certificaat wordt erkend door alle Nederlandse universiteiten.
Clusters	Opleidingen met een vergelijkbare onderwijsinhoud die door één visitatiecommissie worden beoordeeld. Vanaf 1 januari 2015 treedt in Nederland de clustergewijze accreditatie volledig in werking. Hiertoe worden clusters (visitatiegroepen) opgezet.
Disciplinair overlegorgaan	Overleg van deskundigen in hetzelfde domein, bijvoorbeeld Disciplineoverleg Godgeleerdheid (DGO), Disciplineoverleg Letteren en Geschiedenis (DLG).
Meersporige programma's	Multidisciplinaire opleidingen.
Planningsneutrale conversie	Nederlandse instellingen in het hoger onderwijs kunnen twee of meer in het Centraal Register Opleidingen Hoger Onderwijs geregistreerde opleidingen samenvoegen tot één brede opleiding. De nieuwe brede opleiding wordt door de NVAO beoordeeld zonder dat een specifieke "toets nieuwe opleiding" behoeft te worden doorlopen.
Visitatiecommissie	Visitatiepanel, beoordelingscommissie. Onafhankelijk panel van externe deskundigen dat een opleiding visiteert op basis van het door het accreditatieorgaan opgestelde kader en relevante protocollen.

Colofon

24 juni 2014

Achtergrondinformatie beoordeling Geesteswetenschappen 2014

NVAO
Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie

Parkstraat 28 / 2514 JK Den Haag
Postbus 85498 / 2508 CD Den Haag
Nederland

T 31 70 312 23 00
F 31 70 312 23 01
E info@nvao.net
www.nvao.net